

ΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΤΕΧΝΕΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ:

«Όσο μπορώ θα παλεύω για να σωθεί η πόλη που ζω»

Αθηναίος γέννημα - θρέμμα, έκει πίσω του πάνω από πενήντα χρόνια δημιουργικής παρουσίας στην τέχνη, αλλά και στους αγώνες της Αριστεράς. Από τα κρόνια της δικτατορίας, όταν μαζί με άλλους καλλιτέχνες ο Κυριάκος Κατζουράκης συμμετέκει στην ομάδα των «Νέων Ελλήνων ρεαλιστών», μέχρι τον Δρόμο για τη Δύση και την παρέμβασή του στο μεταναστευτικό πρόβλημα... Εικαστικός που δεν περιορίζεται στη ζωγραφική, αλλά απλώνει τη δημιουργικότητά του στο σινεμά και το θέατρο, συμμετέχει στον ΟΠΝ συνδυασμό του Γαβριήλ Σακελλαρίδην και της Ανοικτής Πόλης, προκειμένου να συμβάλει με τις δυνάμεις και την ευαισθησία του στον αγώνα για να ανατραπεί η «ωμή φρίκη που ζούμε όλοι»...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΣΠΥΡΟ ΚΑΚΟΥΡΙΩΤΗ

Η σημερινή Αθήνα: Πόλη ε-χθρική ή φιλική για τις τέχνες;

Είναι τόσο αφρόντιστη, τόσο κακοδιαχειρισμένη... Ότι και να πει κανείς θα μοιάζει πολυτέλεια σε μια πόλη με 30.000 αστεγούς και εκατοντάδες χιλιάδες άνεργους. Τι να πεις, για τη «μη πεζοδρόμια», για τα «ψην παγκάκια» ή για τη «μη πράσινο»;

Το πιο άσκημο είναι η κατάθλιψη στα πρόσωπα των ανθρώπων. Νορίζω πως την απελπισία την αντικατέστησε μια μοιρολατρία αβάσταχτη. Ποια ίέννων... Εγώ για να δουλέψω στο εργαστήριό μου πρέπει να κλείσω μέρες για να κάνω κάτι... κι αυτό με τεράστια ενοχή... Νίκωθα συνένοχος γι' αυτήν την ωμή φρίκη που ζούμε όλοι.

Τι παραπάνω μπορεί να κάνει, νει μια δημοτική αρχή σε μια πόλη όπου συγκεντρώνονται οι περισσότερες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις;

Υδροκέφαλη ήταν και θα είναι πάντα μας, όσο κυβερνά η άνγοια και το life style. Κάποτε, επί Μελίνας, είχε γίνει μια προσπάθεια αποκέντρωσης, εξό και τα ΔΗΠΕΘΕ, που σήμερα μαραζώνουν. Οι πρωτευούσιαί ούμως δεν το θέλανε, σατίριζαν και σόνιμπαραν, ανθυμάστε, τις περιφερειακές εκδηλώσεις.

Το ζήτημα ώμως είναι ότι σήμερα οι κάτοικοι φέρονται σαν να έχουν ανάγκη μιας εγγύτητας, και ο συνωστισμός είναι μια μορφή εγγύτητας, είναι μια ψυχοθεραπευτική αντίδραση στην απομόνωση. Μακάρι να μετατραπεί σε δύναμη...

Λένε ότι το θέατρο ανθίζει αυτήν

την περίοδο της καταστροφής. Ανθίζει, αλλά οι καλλιτέχνες δεν πληρώνονται, τα τέχνη γίνεται με πενταροδεκάρες, δύοι κάνουν δεύτερη και τρίτη δουλειά, το κοινό είναι ακαθόδηγτο, η κριτική ανύπαρκτη. Μέχρι πότε μπορεί να γίνεται τέχνη χωρίς μελέτη, χωρίς ερμάθυνση, χωρίς οποιδή; Μοιάζει σαν καντάλι που τελειώνει το λαδάκι του...

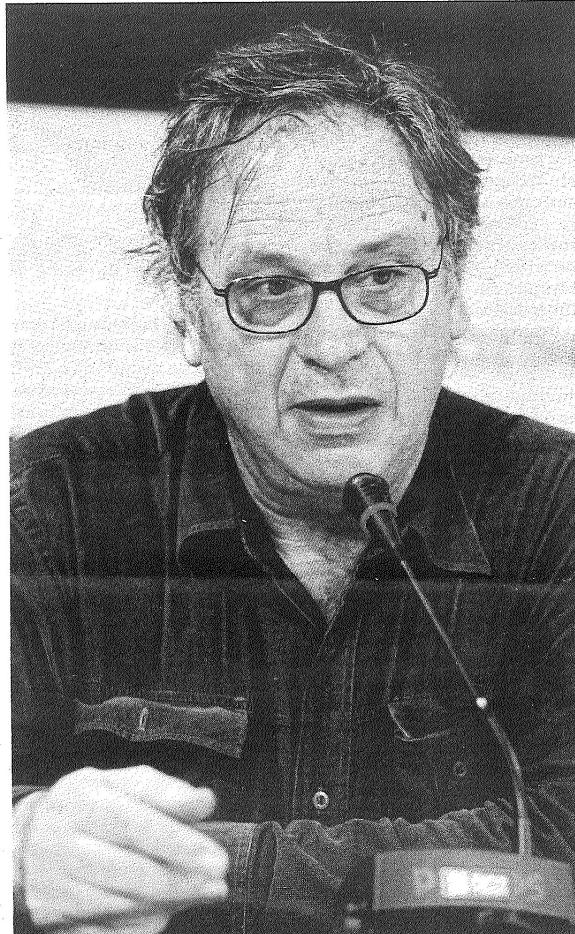
Πραγματικά δεν έρω τι θα πρωτοκάνει μια αριστερή δημοτική αρχή σε μια πόλη με τόσο μεγάλη ανθρωπιστική κρίση... Για μένα πελτίδα είναι μία: Αν έχουμε όντως αριστερή δημοτική αρχή, να αγκαλιάστε από τον κόσμο, να αναπτυχθούν πρωτοβουλίες αλληλεγγύης και συνεργασίας και να βγανύνε στον δρόμο οι πολίτες απαιτώντας, κατευθείαν από το κράτος, χρηστική διαχείριση.

Ειδικότερα, τι μπορεί να προσφέρει η δημοτική αρχή σε νέους καλλιτέχνες, που αντιμετωπίζουν και τα οξύτερα προβλήματα;

Στέγη πριν από όλα, στέγη και ξανά στέγη. Αμέρτητα κενά κτήρια, εγκαταλειμμένα εργοστάσια, παραμελημένες συνοικίες γεμάτες κτηριακές δυνατότητες. Χρειάζεται μια άμεση αλλαγή, από μια ταχύτατη οράδα αρχιτεκτόνων, πολεοδόμων, νομικών, και καλλιτεχνών που μπορούν να κάνουν σοβαρή μελέτη και να τα αξιοποιήσουν μέων ΕΣΠΑ. Επιτί θα προκύψουν άπειρες δράσεις και κάτι θα αλλάξει σήμερα... Φυσικά αυτό δεν μπορεί να γίνει χωρίς τη συνεργασία των αρμόδιων υπουργείων, των ιδιοκτητών, των τραπέζων.

Πολλοί άνθρωποι των τεχνών συμμετέχουν στο Φυλοδέλτιο του Γαβριήλ Σακελλαρίδη και της Ανοικτής Πόλης. Τι πιστεύετε ότι τους κινητοποιεί; Εσάς τι σας έπεισε;

Είναι περίπου δεκαπέντε καλλιτέχνες, αν μέτρησα σωστά. Μία καλή αναλογία. Κοιτάξτε, η Αθήνα σε κανονικές συνθήκες θα μπορούσε να είναι πόλη των τεχνών. Αθήνα, Πειραιάς, δυτικές συνοικίες, χιλιοτραγουδισμένα μέρη, γεμάτα ιστορία, αίσθηση, πόνο, γειτονίες που καταστράφηκαν και ζόνεψαν μέσα στη καρδιά μας. Αυτό, τι άλλο... Η καταστροφή δεν αντέκεται... Όση μουσική κι αν ακούω, το τραγούδι της Δραπετσώνας: «ι' αιμά κτισμένο κάθε πέτρα και κάπης, κάθε καρφί του πίκρα και λυγμός» δεν θα φύγει ποτέ από μέσα μου... Αυτό ξεπάτωσαν οι κυβερνήτες κι οι αρχόντοι μας. Την ί-

Υδροκέφαλη ήταν και θα είναι πάντα μια πόλη μας στην κυβερνά την άγνοια και το life style

στορία της πόλης. Όσο μπορώ, θα παλεύω για να σωθεί η πόλη που ζω. Η Ανοικτή Πόλη έχει κάνει πολλή δουλειά και οι άνθρωποι δεν περισσεύουν. Χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια από όλους κι όχι μόνο από τον Γαβριήλ. Είναι καθαρός ο λόγος του και οι προθέσεις του. Αυτό είναι η βάση για μια μεγάλη στράτευση. Πιστεύω ότι το ίδιο πρέπει να γίνει κεντρικά, σ' όλη την ριζοσπαστική Α-

ριστερά. Δεν είναι αρκετό να ξέρουν την αλήθεια στα γραφεία, να αλήθεια πρέπει να γεννιέται στη βάση.

Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας, καλείστε να πείσετε και εκείνους τους συμπολίτες μας, συνχάρωντας και εξαλιγμένους από την κυβερνητική πολιτική, που έλκονται από τον πρασιστικό λόγο της Χρυσής Αυγής...

Το μίσος προέρχεται από τον φόβο και την εξαθλίωση. Η μίζηρη ζωή γεννάει μιζέρια στις ιδέες, στη στάση ζωής, παντού. Αυτά πειστικά τη γνωρίζει καλά και το διαχειρίζεται ακόμα καλύτερα. Έχει ξαμολάσει τα λυκόσκυλά της στα κανάλια και καλλιεργούν τον φόβο και την ανασφάλεια.

Φυσικά δεν είναι μόνο αυτό. Οπως

έλεγε ο Τόνι Μπεν: «Αν θέλεις να υποδουλώσεις τους ανθρώπους, πριν από όλα τους σπέρνεις τον φόβο και μετά τους διαφεύγεις!» Η τεχνική της εξουσίας απλά, απλούστατα: Αν δεν σκύψετε κι αλλο θα πεθνετε. Κανείς δεν θέλει να πεθάνει και σκύψει... κι όλοι μας περιμένουμε το «μέχρι πότε θα περιμένει» αυτός ο ταλαιπωρός λαός. Η φρασσολογία της Χρυσής Αυγής είναι κλεμμένη και τόσο φεύγικη, που αν σταματήσουμε να περιμένουμε θα εξαφανιστεί όπως η ρρέθη...

Στο καλλιτεχνικό σας έργο έχετε ασχοληθεί με τους μετανάστες και τα προβλήματά τους. Εάν εκλεγείτε, πώς σκέπτεστε ότι θα πρέπει να τα αντιμετωπίσετε;

Είναι δύσκολο να το περιγράψω. Πράφω αναλυτικά γι' αυτό στο βιβλίο μου Τάξη στο χάρος. Στην ουσία αυτό που γίνεται είναι μια ακροβασία σε τεντωμένο σκοινί. Από την μία είναι ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός που απεχθάνομαι κι από την άλλη η αδιαφορία για τα κονιά κι ο φορμαλισμός. Το μεταναστευτικό πρόβλημα γίνεται όλο και πιο δύσκολο, οι πρόσφυγες από τους πολέμους θα αυξάνονται. Και οι δυσαρέσκεια των ντόπιων επίσης. Έχουμε γίνει εμείς πλέον μετανάστες στον τόπο μας: «Ζούμε από την επιμοσύνη των ξένων». Επομένω την επιμένων τανία, μετά τον Δρόμο προς τη Δύση, όπου θα γιρύσσει την κάμερα προς εμάς, για να καταλάβω κι εγώ ο ίδιος το φαινόμενο και τις αιτίες αυτού του αδιέδοσμον. Αυτό είναι μέσα στα όρια της δουλειάς μου. Το πρόβλημα όμως έχει τόσο μεγάλες διαστάσεις, είναι κεντρικό ευρωπαϊκό ζήτημα και δεν αρκούν πλέον τα αιτίατα για τα Δουβλίνο ΙΙ κ.ά.

Η συγκέντρωση καλλιτεχνών, σε ορισμένες γειτονίες της πόλης συχνά ακολουθεύται από τις εταιρείες real estate... Εποι, φεύγουν οι παλιοί κάτοικοι, μετά και οι καλλιτέχνες, γιατί η γη έχει γίνει πολύ ακριβή... Πρέπει πια δημοτικά αρχά και να παρεμβαίνει σε αυτά τη διαδικασία και, αν ναι, πώς;

Σε καπιταλισμό ζόνωμε. Όταν κάτι αποκτά υπεράξεια κάποιος την καρπούντα. Το ζήτημα είναι ότι εδώ, εκτός του καπιταλισμού, έχουμε και τη διαστρέβλωση. Δεν υπάρχουν οι κανόνες, δεν υπάρχουν οι μηχανισμοί και οι νόμοι, που σταν ολοι τους γνωρίζουν, η αντιπαλότητα είναι πιο δίκαιη. Φυσικά έτσι είναι όπως ακριβώς το περιγράφετε. Το παραδειγματικό στον Ψυρρή και στο Γκάζι είναι καρακτηριστικό. Η δημοτική αρχή μπορεί να κάνει πολλά, ιδίως σε σχέση μ' αυτό που είναι πριν: τη διαχείριση των κτηρίων. Άλλα και τη δημιουργία των κανόνων. Εν κατεκλείδι, όλα οδηγούν στην πολιτική αλλαγή, αυτή είναι η προϋπόθεση...